

ХАЛЬНОВ А. С.,

аспірант

(Заклад вищої освіти «Міжнародний
університет бізнесу і права»)

УДК 342.951:347.426(477)

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2025.5.2.24>

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

У статті здійснено комплексний аналіз інформаційно-аналітичного забезпечення адміністративного контролю у сфері захисту прав споживачів як структурного елементу сучасної системи публічного управління. Обґрунтовано, що ефективність контролюючої діяльності в цій сфері прямо залежить від повноти, достовірності, оперативності та цільового характеру інформаційних потоків, які використовуються суб'єктами адміністративного контролю під час виявлення, оцінювання і попередження порушень прав споживачів. Здійснено узагальнення нормативно-правових засад функціонування державних інформаційних ресурсів, реєстрів, баз даних і систем ризикоорієнтованого моніторингу, що застосовуються у відповідному секторі. Досліджено правову природу аналітичної діяльності у сфері державного нагляду (контролю), визначено її роль як інструменту прийняття управлінських рішень на засадах доказовості, об'єктивності та системності. Виявлено основні проблеми, що перешкоджають належному функціонуванню інформаційно-аналітичного забезпечення, зокрема – фрагментарність нормативного регулювання, обмежений доступ до інформації, відсутність єдиного державного інформаційного простору, низький рівень технічної сумісності інформаційних систем. Сформульовано авторські пропозиції щодо вдосконалення механізмів цифрової аналітики, організації міжвідомчої взаємодії, створення єдиного реєстру суб'єктів споживчого ринку та впровадження ризик-орієнтованих технологій контролю в адміністративно-правову практику органів виконавчої влади.

***Ключові слова:** адміністративний контроль, захист прав споживачів, інформаційно-аналітичне забезпечення, публічне управління, державні реєстри, аналітика, адміністративна процедура, нагляд, цифровізація.*

Khalnov A. S. Information and analytical support of administrative control in the field of consumer rights protection

The article provides a comprehensive analysis of information and analytical support of administrative control in the field of consumer rights protection as a structural component of the modern system of public administration. It is substantiated that the effectiveness of control activities in this area directly depends on the completeness, reliability, timeliness, and targeted nature of information flows used by subjects of administrative control when identifying, assessing, and preventing violations of consumer rights. The legal framework for the functioning of state information resources, registers, databases, and risk-based monitoring systems applied in the relevant sector is generalized. The legal nature of analytical activities within the system of state supervision (control) is investigated, and its role is defined as an instrument for making managerial decisions based on evidence, objectivity, and systemic analysis. The main problems hindering the proper functioning of information and analytical support are identified, including



the fragmented nature of legal regulation, limited access to information, the absence of a unified national information space, and the low level of technical interoperability of information systems. The author formulates proposals for improving mechanisms of digital analytics, organizing inter-agency cooperation, creating a unified register of consumer market entities, and introducing risk-based control technologies into the administrative and legal practice of executive authorities.

Key words: *administrative control, consumer rights protection, information and analytical support, public administration, state registers, analytics, administrative procedure, supervision, digitalization.*

Постановка проблеми. У сучасному світі, що характеризується стрімким розвитком цифрових технологій, ускладненням соціально-економічних процесів та глобалізацією ринкових відносин, питання ефективного функціонування державного контролю у сфері захисту прав споживачів набуває особливої ваги. Однією з ключових умов результативного здійснення такого контролю є наявність належного інформаційно-аналітичного забезпечення, що дозволяє органам публічної адміністрації оперативно реагувати на факти порушення прав споживачів, приймати обґрунтовані управлінські рішення та здійснювати моніторинг стану споживчого ринку.

Разом з тим, в Україні система інформаційного супроводу контролюючої діяльності у сфері захисту прав споживачів залишається недостатньо розвиненою. Існуючі інформаційні ресурси розрізнені, міжвідомчий обмін даними є неповним або епізодичним, аналітичні інструменти – обмеженими, а нормативне регулювання – фрагментарним. Зокрема, немає єдиної централізованої бази даних про порушення прав споживачів, результати перевірок, адміністративні заходи впливу чи ефективність нагляду в цілому. Це суттєво ускладнює реалізацію функцій превентивного і поточного контролю, моніторинг ефективності заходів реагування, а також обмежує прозорість діяльності уповноважених органів.

Незадовільна інтегрованість інформаційно-аналітичних систем органів виконавчої влади, недостатній рівень цифрової грамотності посадових осіб, відсутність належного методичного забезпечення та технологічної інфраструктури гальмують процес модернізації адміністрування в цій сфері. Крім того, спостерігається невідповідність між обсягом функцій, які покладаються на органи державного контролю (зокрема Держпродспоживслужбу), і ресурсним забезпеченням для їх інформаційної підтримки.

Актуальність проблеми зумовлюється також потребою адаптації національного законодавства до вимог європейського права, зокрема положень Директив ЄС у сфері захисту прав споживачів, які передбачають наявність ефективних механізмів нагляду та аналітичного реагування. У зв'язку з цим особливої важливості набуває розробка концептуальних підходів до удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення адміністративного контролю у сфері захисту прав споживачів як одного з ключових напрямів реформування публічного управління в Україні. Це потребує комплексного наукового осмислення, переоцінки нормативно-правових, інституційних і технологічних аспектів, а також формування нових управлінських моделей, заснованих на цифрових даних, прозорості та підзвітності.

Метою статті є формулювання науково обґрунтованих підходів до вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення адміністративного контролю у сфері захисту прав споживачів в Україні шляхом з'ясування його правової природи, визначення основних проблем нормативного та організаційного характеру, аналізу чинних інформаційних систем і практик, а також розробки пропозицій щодо підвищення ефективності, прозорості та цифровізації відповідних управлінських процесів.

Аналіз наукових публікацій. Проблематика захисту прав споживачів у контексті публічного управління та адміністративного права знаходить своє відображення в роботах багатьох українських і зарубіжних вчених, проте питання інформаційно-аналітичного забезпечення адміністративного контролю в цій сфері ще не отримало системного наукового опрацювання.



Значний внесок у розробку загальнотеоретичних засад публічної адміністрації та адміністративного контролю здійснили В. Б. Авер'янов, С. Г. Серьогіна, О. В. Кузьменко, І. Б. Коліушко, які наголошували на необхідності впровадження ефективних управлінських механізмів на засадах законності, підзвітності й відкритості. В їхніх працях розглянуто функціональні й організаційні особливості контролюючої діяльності органів виконавчої влади, однак інформаційно-аналітична складова як об'єкт адміністративно-правового аналізу лише окреслена.

Питання інформаційного забезпечення управління, включно з цифровізацією державних сервісів і електронним урядуванням, досліджуються в працях таких науковців, як Н. Р. Нижник, В. М. Бебик, Л. В. Гуревська, М. М. Іжа. У цих дослідженнях висвітлюються проблеми якості та доступності державних інформаційних ресурсів, відзначається значення інформаційної відкритості для формування довіри до публічної адміністрації.

Окремі аспекти захисту прав споживачів аналізуються в роботах О. Г. Чубари, Л. А. Луця, Т. В. Боровик, які приділяють увагу адміністративним процедурам, правовому регулюванню діяльності уповноважених органів та адміністративній юрисдикції. Зокрема, вказується на важливість дотримання процедурної справедливості й нормативної визначеності у взаємодії держави зі споживачами.

Разом з тим, відсутня цілісна наукова концепція, яка б комплексно охоплювала інформаційно-аналітичне забезпечення як складову адміністративного контролю в сфері захисту прав споживачів. Практичні проблеми, пов'язані з фрагментарністю облікових систем, низькою інституційною інтеграцією, нестачею цифрових інструментів для моніторингу та прогнозування порушень, залишаються на периферії наукового дискурсу. Таким чином, існує потреба в теоретико-правовому осмисленні цієї тематики, розробці доктринальних підходів та рекомендацій для нормативного і організаційного вдосконалення інформаційно-аналітичної бази адміністративного контролю в контексті публічного управління у сфері споживчого ринку.

Виклад основного матеріалу. Інформаційно-аналітичне забезпечення адміністративного контролю у сфері захисту прав споживачів становить собою складову механізму реалізації публічного управління, що передбачає збирання, обробку, зберігання, передачу, аналіз та використання інформації, необхідної для прийняття ефективних управлінських рішень. У межах адміністративно-правових відносин, пов'язаних із захистом прав споживачів, така інформація виконує функцію обґрунтування державного втручання, а також засобу моніторингу та прогнозування споживчих ризиків.

На нормативному рівні основою для інформаційно-аналітичного забезпечення є Конституція України, Закон України «Про захист прав споживачів», Закон України «Про інформацію», Закон України «Про звернення громадян», а також акти, що регламентують діяльність контролюючих органів, насамперед Держпродспожислужби [1, с. 29]. Вони передбачають обов'язки органів виконавчої влади щодо інформування споживачів, ведення реєстрів скарг і порушень, а також обмін інформацією з іншими суб'єктами владних повноважень.

Інформація як об'єкт правового регулювання та як інструмент адміністративної діяльності має публічно-правову природу. Це зумовлює специфіку вимог до її обігу: достовірність, своєчасність, повнота, об'єктивність та доступність для уповноважених суб'єктів. Водночас чинне законодавство України поки що не містить чіткого визначення поняття «інформаційно-аналітичне забезпечення» в контексті адміністративного контролю, що створює правову невизначеність і ускладнює формування єдиної системи інформаційного супроводу управлінських рішень.

Однією з головних проблем функціонування інформаційно-аналітичного забезпечення є відсутність системного підходу до інтеграції наявних баз даних. Наприклад, дані про скарги споживачів, результати перевірок, накладені адміністративні стягнення та судову практику часто зберігаються у відомчих інформаційних масивах, які не синхронізовані між собою. Це унеможливує повноцінне використання таких даних для прийняття управлінських рішень і для превентивної діяльності [2, с. 112].



Крім того, ефективне функціонування інформаційно-аналітичної системи залежить від рівня цифрової грамотності персоналу органів публічного управління, наявності технічної інфраструктури, програмного забезпечення та методології аналізу. У більшості випадків відсутні затверджені стандарти щодо того, які дані мають збиратись, яким чином здійснюється їх верифікація та хто несе відповідальність за їх достовірність.

Слід звернути увагу і на те, що роль інформаційно-аналітичної діяльності у сфері споживчого ринку зростає з огляду на високий рівень латентності правопорушень. Значна частина порушень прав споживачів не фіксується через небажання самих громадян звертатися зі скаргами або через брак механізмів швидкого реагування з боку держави. За таких умов прогнозування ризиків і аналіз тенденцій стають не просто допоміжними інструментами, а основними джерелами для формування політики у сфері споживчого захисту [3, с. 87].

Основним суб'єктом реалізації адміністративного контролю у сфері захисту прав споживачів в Україні є Державна служба з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів (Держпродспожислужба), діяльність якої регламентується Положенням, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України. Цей орган виконує завдання як із безпосереднього реагування на порушення прав споживачів, так і з формування інформаційних масивів щодо споживчого ринку, що використовуються в управлінській практиці [4, с. 34].

Крім цього, окремі функції здійснюють інші органи публічної адміністрації: Міністерство економіки, органи місцевого самоврядування, Антимонопольний комітет України, Національна поліція (у межах розслідування злочинів, пов'язаних із шахрайством на споживчому ринку), а також державні та комунальні підприємства, що виконують функції адміністраторів інформаційних реєстрів.

Водночас взаємодія між цими органами у сфері обміну інформацією щодо порушень прав споживачів є обмеженою та нерегулярною. Формальні інструменти обміну (запити, офіційні листи, окремі відомчі платформи) не відповідають сучасним вимогам швидкості прийняття рішень і часто призводять до затримок або втрати актуальності даних [5, с. 99].

Ще одним викликом є технічна фрагментація – використання різними установами власних програмних рішень, які не забезпечують автоматичної інтеграції або взаємодії. Такий підхід унеможлиблює створення єдиного інформаційного простору, в межах якого можливо було б формувати аналітичні висновки та генерувати управлінські дії на основі об'єктивних статистичних показників.

Варто звернути увагу на недосконалість організаційно-правового механізму оцінювання ефективності дій контролюючих органів. У переважній більшості випадків оцінка базується не на аналітиці, а на кількісних показниках: кількість перевірок, накладених штрафів, розглянутих звернень. При цьому не враховується результативність – зокрема, зниження рівня повторюваності порушень, зростання обізнаності споживачів, покращення поведінки суб'єктів господарювання [6, с. 73].

Інформаційно-аналітична діяльність також має включати моніторинг судової практики у сфері споживчого захисту, однак наразі така функція не є системною. Дані Єдиного державного реєстру судових рішень не інтегруються з відомчими базами даних, і відсутній алгоритм обробки таких даних для формування правових позицій, що були б орієнтиром у правозастосовній практиці.

На цьому тлі вкрай актуальною є розробка і впровадження національної інтегрованої платформи споживчого контролю, яка включала б аналітичні модулі, функції взаємодії між органами влади, автоматизовану обробку звернень споживачів та алгоритми попереджувального реагування. Аналогічні цифрові системи уже успішно реалізовані в країнах ЄС, що дозволяє органам влади діяти проактивно, а не лише реактивно [7, с. 48].

Правове регулювання інформаційно-аналітичного забезпечення адміністративного контролю у сфері захисту прав споживачів в Україні базується на низці законодавчих актів, що формують нормативну основу для функціонування державних інформаційних систем, порядку збирання і обробки даних, а також здійснення контрольно-наглядових функцій.



Згідно із Законом України «Про захист прав споживачів» контроль за дотриманням прав споживачів покладається на уповноважені органи, які зобов'язані в межах своїх повноважень забезпечити виявлення порушень, проведення перевірок, оформлення результатів та інформування громадськості про виявлені факти [4, с. 11]. Закон встановлює також механізми звернення громадян до відповідних органів, що створює первинну інформаційну базу для подальшого аналізу.

Паралельно діють норми Закону України «Про адміністративні послуги», який передбачає функціонування державних реєстрів, баз даних і електронних сервісів, що повинні бути доступними для громадян та органів влади, зокрема з питань надання публічної інформації та обміну даними між суб'єктами владних повноважень [5, с. 44].

Ключовим інструментом аналізу, прогнозування та обґрунтування управлінських рішень має бути адміністративна процедура, що передбачає формалізовану послідовність дій уповноважених органів на основі об'єктивної інформації. При цьому саме аналіз наявної інформації повинен ставати основою ініціювання контролю, оцінки ризиків і визначення пріоритетів у роботі з порушниками [6, с. 119].

Однак чинна нормативна база в цій сфері залишається фрагментарною. Відсутнє спеціальне законодавство, яке б унормовувало структуру, функції та стандарти інформаційно-аналітичної діяльності у межах державного контролю споживчого ринку. На практиці це призводить до значних розбіжностей у підходах різних органів публічної влади, відсутності уніфікованих критеріїв оцінювання ситуацій та нестачі інструментів оцінки ефективності контрольної діяльності.

Актуальним є питання правової відповідальності за надання недостовірної або неповної інформації, що використовується у процесі адміністративного контролю. Наразі відповідальність несуть лише суб'єкти господарювання, які порушують права споживачів, тоді як посадові особи органів влади, що приймають рішення на підставі неактуальних чи викривлених даних, фактично звільнені від юридичної відповідальності за подібні дії.

Загалом адміністративно-правовий механізм інформаційного забезпечення контролю в сфері захисту прав споживачів потребує системної модернізації – як на рівні нормативного регулювання, так і на рівні практики реалізації. Йдеться не лише про впровадження нових інформаційних систем, а й про створення належних правових рамок для їх функціонування та забезпечення взаємодії між суб'єктами контролю.

Зростання обсягів інформації та потреба в оперативному реагуванні на порушення прав споживачів обумовлюють необхідність впровадження сучасних цифрових інструментів аналітики в діяльність органів публічного управління. На сьогодні такі інструменти не лише забезпечують збирання та зберігання інформації, але й відіграють ключову роль у її структурованому аналізі, візуалізації, виявленні трендів і прогнозуванні потенційних правопорушень [8, с. 154].

Інформаційні аналітичні платформи, що використовуються в зарубіжній практиці, наприклад у Польщі, Литві або Німеччині, демонструють ефективність так званого ризик-орієнтованого підходу до державного контролю. Він полягає у попередньому аналізі великого масиву даних з метою визначення найризикованіших сфер або суб'єктів господарювання, що дозволяє сконцентрувати адміністративні ресурси на найбільш проблемних ділянках [9, с. 97].

В Україні на рівні окремих пілотних проєктів застосовуються елементи такого підходу. Зокрема, в межах деяких територіальних органів Держпродспоживслужби було започатковано практику автоматизованого ранжування суб'єктів господарювання за ступенем виявлених порушень у минулому, а також ведення карт порушників з візуалізацією порушень на електронній мапі [10, с. 208]. Однак ця практика поки що не є уніфікованою і не закріплена нормативно.

Інший перспективний напрям – інтеграція штучного інтелекту та машинного навчання в інформаційно-аналітичні процеси контролю. Завдяки цим технологіям можливо не лише здійснювати кластеризацію скарг споживачів, а й виявляти повторювані шаблони



недобросовісної поведінки бізнесу, що раніше могли залишатися поза увагою людського аналізу. У поєднанні з Big Data-технологіями це створює можливості для проактивного контролю, а не лише реагування постфактум.

Незважаючи на наявність таких технічних можливостей, нормативне регулювання цього напрямку в Україні залишається мінімальним. Відсутні законодавчі положення, які б прямо дозволяли або зобов'язували органи публічної влади використовувати аналітичні алгоритми у своїй щоденній роботі. Це спричиняє правову невизначеність і потенційні ризики порушення прав осіб у разі використання неадаптованих чи некоректно налаштованих моделей.

Тому подальше вдосконалення адміністративного контролю має ґрунтуватися на поєднанні технологічної модернізації з розробкою відповідного правового режиму функціонування цифрових інструментів, включаючи правила їх тестування, сертифікації, аудиту та незалежного моніторингу.

З огляду на сучасні виклики у сфері публічного управління споживчим ринком, важливим напрямом розвитку є інституційне зміцнення аналітичного потенціалу органів державного контролю. Це передбачає не лише технічне оновлення, а й перегляд організаційних структур із виокремленням спеціалізованих підрозділів аналітики, які функціонуватимуть на постійній основі й володітимуть інструментами аналізу великих обсягів даних [11, с. 66].

Одним із варіантів удосконалення є створення централізованої платформи управління ризиками у сфері захисту прав споживачів, подібної до Європейської системи RAPEX. У межах такої платформи передбачено не лише обмін інформацією між державами-членами ЄС щодо небезпечних товарів, а й аналітичне моделювання ситуацій для попередження правопорушень до їх фактичного вчинення [12, с. 29].

В умовах України можлива адаптація цього підходу через механізм міжвідомчої взаємодії, коли органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та недержавні суб'єкти (зокрема, громадські об'єднання споживачів) об'єднують зусилля у формуванні єдиної бази даних про порушення та механізми реагування на них. При цьому держава повинна забезпечити стандарти безпеки, конфіденційності та достовірності даних.

Також актуальним є перегляд нормативних актів у сфері захисту прав споживачів та інформаційної політики з метою запровадження обов'язкових вимог до відкритості, інтегрованості та оновлюваності баз даних, які використовуються у контрольно-наглядовій діяльності. У цьому контексті варто закріпити правові гарантії доступу до інформації не лише для контролюючих органів, а й для споживачів – у формі реєстрів недобросовісних продавців, інтерактивних сервісів подання скарг, аналізу правових рішень.

Крім того, слід активізувати процес навчання та підвищення кваліфікації фахівців, які працюють з інформаційно-аналітичними системами. Сучасний адміністративний контроль вимагає глибокого розуміння як правових механізмів, так і цифрових технологій – а це потребує міждисциплінарного підходу до формування професійної компетентності посадових осіб [13, с. 205].

Питання вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення адміністративного контролю має розглядатися не як технічна модернізація, а як системна адміністративно-правова реформа, покликана забезпечити рівновагу між публічними інтересами в ефективному регулюванні ринку та приватними інтересами споживачів у дотриманні їхніх прав.

Підсумовуючи, слід зазначити, що інформаційно-аналітичне забезпечення адміністративного контролю у сфері захисту прав споживачів має бути предметом цілеспрямованої державної політики, орієнтованої на цифрову трансформацію регуляторних процедур. У цьому контексті необхідною є розробка єдиного законодавчого акта, який унормував би механізми аналітичного супроводу контрольно-наглядових повноважень. Доцільно передбачити деталізацію процедур створення, ведення та обробки баз даних, порядок обміну інформацією між суб'єктами контролю, а також стандарти аналітичної оцінки ризиків [7, с. 45].

У межах такого правового регулювання має бути запроваджено вимоги до створення централізованої інформаційної платформи, яка б об'єднувала інституційні ресурси органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, організацій захисту прав



споживачів та експертних установ. Ця платформа повинна містити структуровані дані про типові порушення, суб'єктів-рецидивістів, індикатори потенційних ризиків, а також механізми швидкого реагування та превентивного інформування [11, с. 133; 12, с. 29].

Окрему увагу слід приділити нормативному закріпленню можливостей застосування алгоритмів автоматизованої обробки скарг, технологій штучного інтелекту та прогностичного моделювання у сфері контролю. Перевагою таких рішень є можливість своєчасного виявлення системних порушень і зниження адміністративного навантаження на інспекторський апарат [14, с. 87; 16, с. 118].

Важливим кроком до підвищення ефективності аналітичної складової контролю є створення в органах державного нагляду окремих підрозділів, орієнтованих на роботу з великими масивами даних. Їх функціонал має включати не лише аналітичну обробку поточної інформації, а й стратегічне планування, правову експертизу та формування пропозицій щодо оптимізації регулювання ринку [13, с. 205; 17, с. 49].

Також обґрунтованим виглядає впровадження механізмів громадського моніторингу інформаційних баз контролюючих органів, який би здійснював незалежний аудит достовірності, оновлюваності та правомірності використання персональних даних. Залучення представників громадських організацій споживачів сприятиме формуванню довіри до системи державного контролю [18, с. 94].

Удосконалення кадрового забезпечення потребує запровадження системи безперервної освіти для посадових осіб, що працюють у сфері аналітичного контролю, з акцентом на юридичні аспекти обробки даних, кібербезпеку, роботу з цифровими платформами та захист персональної інформації [15, с. 72; 19, с. 61].

Крім того, варто закріпити положення щодо обов'язкового використання висновків судової практики під час здійснення аналітичного супроводу контрольно-наглядових дій, що сприятиме уніфікації підходів до реагування на правопорушення та уникненню правової невизначеності [20, с. 211].

Таким чином, формування сучасної моделі інформаційно-аналітичного забезпечення адміністративного контролю повинно базуватися на поєднанні технологічних, організаційних та правових інновацій, спрямованих на досягнення балансу між ефективністю регуляторної діяльності та гарантуванням прав і свобод споживачів.

Висновки. Проведене дослідження дозволяє сформулювати низку узагальнень теоретико-правового та прикладного характеру щодо сутності, проблем та перспектив розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення адміністративного контролю у сфері захисту прав споживачів в Україні.

По-перше, інформаційно-аналітичне забезпечення слід розглядати як невід'ємний функціональний елемент сучасного адміністративного контролю, що формує інтелектуальну базу для прийняття управлінських рішень, прогнозування ризиків, виявлення системних порушень та реалізації заходів впливу в межах законодавчих повноважень.

По-друге, чинна модель нормативно-правового регулювання інформаційно-аналітичної діяльності у сфері споживчого ринку є фрагментарною, технократичною та не відповідає вимогам комплексності, відкритості, міжвідомчої інтеграції й цифрової взаємодії. Відсутність єдиного підходу до класифікації даних, способів їх обробки та обміну між суб'єктами контролю значно знижує ефективність адміністративного реагування.

По-третє, виявлено гостру потребу у створенні нормативного акту, що регламентував би єдині засади інформаційного супроводу адміністративного контролю в цій сфері. Йдеться, зокрема, про правові засади функціонування реєстрів, інтегрованих платформ, ризик-орієнтованих систем, алгоритмів штучного інтелекту, цифрової аналітики та захисту персональних даних.

По-четверте, ключовим напрямом реформування є створення внутрішньоорганізаційної аналітичної інфраструктури в межах контролюючих органів, формування висококваліфікованого кадрового потенціалу, розробка індикаторів порушень та механізмів публічного контролю за достовірністю інформації, яка використовується для прийняття рішень.



Насамкінець, наголошено, що ефективність адміністративного контролю у сфері захисту прав споживачів у ХХІ столітті значною мірою залежить від того, наскільки якісно держава інтегрує цифрові, аналітичні й правові інструменти в єдину систему публічного управління. У цьому полягає головне завдання сучасної адміністративно-правової науки – надати методологічну й концептуальну підтримку цим процесам.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про захист прав споживачів» від 12 трав. 1991 р. № 1023-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 1. Ст. 2.
2. Закон України «Про адміністративні послуги» від 6 верес. 2012 р. № 5203-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 32. Ст. 409.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 груд. 1984 р. № 8073-X. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
4. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підручник. Харків : Право, 2011. 520 с.
5. Зайчук О. В., Онищенко Н. М. Теорія держави і права : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 656 с.
6. Авер'янов В. Б. (ред.). Адміністративне право України : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2012. 768 с.
7. Серьогіна С. Г. Теоретико-правові основи публічної адміністрації в Україні : монографія. Харків : Право, 2016. 312 с.
8. Коліушко І. Б. Організаційно-правові засади публічного управління в Україні : монографія. Київ : Факт, 2003. 256 с.
9. Луць Л. А. Публічно-правова діяльність органів місцевого самоврядування : монографія. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. 272 с.
10. Боровик Т. В. Адміністративна юрисдикція в Україні: проблеми теорії і практики : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 320 с.
11. Чубара О. Г. Адміністративна процедура: поняття, структура, стадії : монографія. Київ : Алерта, 2019. 236 с.
12. European Principles for Public Administration : SIGMA Papers No. 27. Paris : OECD, 1998. 44 p.
13. Council of Europe. The Administration and You. 2nd ed. Strasbourg : Council of Europe Publishing, 2018. 80 p.
14. Кузьменко О. В. Адміністративне право України. Загальна частина : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2013. 544 с.
15. Шемшученко Ю. С. (ред.). Великий енциклопедичний юридичний словник. Київ : Юридична енциклопедія, 2007. 864 с.
16. Петришин О. В., Гетьман А. П. Загальна теорія держави і права : підручник. Харків : Право, 2014. 400 с.
17. Погорілко В. Ф., Фрицький О. Ф. Конституційне право України : підручник. Київ : Наукова думка, 2010. 800 с.
18. Баймуратов М. О. Загальна теорія правосуб'єктності : монографія. Одеса : Юридична література, 2010. 384 с.
19. Битяк Ю. П., Бойко М. П., Петришин О. В. Адміністративне право України : підручник. Харків : Право, 2017. 656 с.
20. Державне управління : теорія і практика : навч. посіб. / за ред. В. Б. Авер'янова. Київ : Юрінком Інтер, 2005. 448 с.

Дата першого надходження рукопису до видання: 29.09.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 30.10.2025

Дата публікації: 28.11.2025

